

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 499/2020
17.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ксенија Исаиловић адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за животно осигурање „Меркур осигурање“ а.д.о. Београд из Новог Београда, чији је пуномоћник Тања Станишић адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1501/2018 од 21.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1501/2018 од 21.06.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1009/14 од 19.10.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење о отказу уговора о раду број ---/---/... од 13.08.2014. године донетог од стране извршног директора туженог као незаконито. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету у износу од шест зарада, у висини од 290.376,00 динара са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 248.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1501/2018 од 21.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1090/14 од 19.10.2017. године. Ставом другим изреке,

одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, а ставом трећим захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се и на одредбу члана 404. ЗПП.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба ЗПП, па нема ни повреде члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је од 2013. године био запослен код туженог на одређено време по два сукцесивно закључена уговора о раду у трајању од по 6 месеци. По истеку рока на који је закључио уговор о раду на одређено време, тужилац је наставио рад на пословима ... у ... који је обављао до тада, па му је тужени, с позивом на обим посла, понудио закључење новог уговора о раду на одређено време, што је тужилац одбио, па су парничне странке дана 03.03.2014. године закључиле уговор о раду на неодређено време, којим је тужиоцу поверено обављање послова ... у Тужилац је упућен на коришћење годишњег одмора за 2013. годину, који је користио у периоду од 09.04.2014. године до 12.05.2014. године, а потом и на коришћење годишњег одмора за 2014. годину, који је користио у периоду од 14.05.2014. године до 16.09.2014. године. По повратку са годишњег одмора тужени послодавац је тужиоцу понудио споразумни раскид уговора о раду који тужилац није прихватио. Решењем које је предмет спора од 13.08.2014. године тужиоцу је, уз исплату отпремнине, отказан уговор о раду јер је услед економских и организационих промена (смањења обима посла) престала потреба за обављањем послова на радном месту ... у Према разлозима датим у образложењу решења, тужени послодавац је дана 05.08.2014. године донео Одлуку о изменама Правилника о организацији и систематизацији послова, која је објављена на огласној табли друштва дана 05.08.2014. године, а ступила на снагу дана 13.08.2014. године. Овом одлуком је констатовано да је пројекат развоја ... запао у велике проблеме, да су остварени резултати у 2014. години далеко испод планираних, да је у јануару 2014. године послодавац имао 15 запослених извршилаца на пословима агента ..., а у јуну и јулу 8 извршилаца, да је у складу са планом развоја послодавац предвидео пораст извршилаца на пословима агента у ..., због чега је Правилником о организацији и систематизацији послова било предвиђено 5 извршилаца на пословима ... у ..., али да је радни однос заснован само са једним извршиоцем, тужиоцем у овој парници, јер није било потребе за повећањем броја извршилаца. Како је значајно умањењен обим посла на позицији агента

..., која је директно повезана и од које зависи потреба за обављањем послова на позицији, донета је одлука о укидању радног места ... у ... јер је економски неисплативо да за 8 агената ... постоји Тужилац је био једини извршилац на тим пословима који су укинати изменом акта о систематизацији од 05.08.2014. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су, правилно примењујући одредбу члана 179. став 5. тачка 1. и члана 189. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 75/14), одбили тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду који је предмет спора.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 75/14) прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, Правилником о измени Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог укинута су послови које је тужилац обављао, а по ступању на снагу тог акта тужиоцу је оспореним решењем отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом, уз исплату отпремнине, због чега је тужиоцу законито отказан уговор о раду.

Неосновани су наводи у ревизији тужиоца да је тужилац у току трајања првостепеног поступка истакао чињеницу да је у време доношења оспореног решења тужени имао упражњено радно место, и то кроз наводе из поднеска од 12.01.2017. године, да је послодавац могао да распореди тужиоца анексом на неко од постојећих радних места, те да је имао довољан број упражњених радних места у ... по Правилнику од 31.03.2014. године на које је могао да распореди тужиоца. Наиме, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није засновао тужбени захтев на чињеничним наводима да је у време доношења оспореног решења тужени послодавац имао упражњено друго одговарајуће радно место, већ да је поступак доношења решења о отказу уговора о раду послодавац спровео на незаконит начин на штету тужиоца, те да током поступка тужилац није оспорио чињеничне наводе у оспореном решењу (да је током априла и маја 2014. године смањен број извршилаца на пословима агента продаје), те да ови наводи у жалби представљају нове чињенице које странка не може да истакне у жалби. Осим тога, по налажењу овог суда, наводи из поднеска од 12.01.2017. године, на које се тужилац и у ревизији позива, не указују да се управо тим наводима тужилац у току првостепеног поступка позвао на чињеницу да је тужени имао упражњено друго одговарајуће радно место.

Неосновани су и наводи у ревизији тужиоца да побијано решење о отказу уговора о раду не садржи отказни рок, што га чини незаконитим.

Одредбом члана 185. став 5. Закона о раду прописано је да запосленом престаје радни однос даном достављања решења осим ако овим законом или решењем није

одређен други рок. У конкретном случају, отказни рок у случају отказа датог од стране послодавца прописан је само одредбом члана 189. Закона о раду, у случају отказа уговора о раду запосленом из разлога који се односе на неостваривање потребних резултата рада, односно недостатка потребног знања и способности, у смислу члана 179. став 1. тачка 1. овог закона, о чему се овде не ради, како је правилно закључио и другостепени суд.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је као у изреци.

Одлука о захтеву туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у другом ставу изреке, донета је применом члана 165. став 1. ЗПП. Трошкови туженог за одговор на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били неопходни за вођење ове парнице.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић